

SFIR
Svenska Föreningen för Immaterialrätt

Justitiedepartementet

Enheten för immaterialrätt och transporträtt

ju.13@regeringskansliet.se

Remiss av departementspromemorian "Nya regler om geografiska beteckningar och internationella varumärken" (Ds 2024:18)

Svenska Föreningen för Immaterialrätt (SFIR) har getts tillfälle att svara på remiss avseende departementspromemorian "Nya regler om geografiska beteckningar och internationella varumärken" (Ds 2024:18). SFIR ska enligt sina stadgar bidra till en ändamålsenlig och enhetlig utveckling av lagstiftning och rättstillämpning på immaterialrättens område, såväl i Sverige som på det nordiska, europeiska och internationella planet. SFIR ska också främja intresset för och kunskapen om immateriellt rättsskydd. Med hänsyn till ändamålet med föreningen och dess verksamhet kommenterar SFIR den remitterade promemorian.

1. Allmänt

SFIR ställer sig i huvudsak positiv till de ändringar som föreslås i promemorian. Föreningen ger i det följande (avsnitt 2 till 6) vissa särskilda kommentarer med anledning av de föreslagna ändringarna i promemorian.

2. Skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter

SFIR stöder i huvudsak Justitiedepartementets förslag till införande av en ny lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter (den antagna EU-förordningen).¹ SFIR har förståelse för att förslaget innebär att lagen endast reglerar de frågor som medlemsstaterna är tvungna att införa med anledning av den antagna EU-förordningen. SFIR delar bedömningen att den antagna EU-förordningen sannolikt endast berör ett fåtal produkter av omedelbart intresse för svenskt vidkommande. En lösning varigenom ansökning om skydd ges in direkt till EUIPO, istället för till PRV, framstår därför som lämplig. Som en parallell har det fakultativa systemet med att lämna in ansökningar om EU-varumärken och EU-formgivning direkt till EUIPO fungerat bra. De indikerar en bra form även för ingivning av ansökningar om geografiska beteckningar. SFIR utgår från att departementet har möjlighet att överväga ordningen med ansökningar direkt till EUIPO, om det visar sig att företag/organisationer i Sverige ansöker om geografiska beteckningar mer frekvent och uttrycker önskemål om ett alternativt ansökningsförfarande.

---

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 av den 18 oktober 2023 om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753 ("EU-förordningen").

2.1 Den särskilda förbudssanktionen

Den civilrättsliga förbudssanktionen bör inte förutsätta att överträdelsen utgör ett led i ett pågående intrång i rätten till beteckningen (1 § första stycket 6, förslaget till ändring om lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel).

Det bör klargöras att en domstol får meddela förbud som civilrättslig sanktion, förutsatt att ett intrång i en geografisk beteckning har skett. Men intrånget ska inte behöva vara pågående.

Behovet av ett klargörande motiveras av att det i promemorian finns ett uttalande som gäller en annan bestämmelse, nämligen PRV:s möjlighet att besluta om förbud (4 § tredje stycket förslaget till lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter). I författningskommentaren anges att (promemorian, s. 92): *”Avsikten med ett förbud är att få den otillåtna handlingen att upphöra. Eftersom det är en förutsättning att överträdelsen är pågående för att ett förbud ska kunna meddelas bör en överträdelse som ligger långt tillbaka i tiden inte medföra att ett förbud meddelas.”*

Det kan visserligen finnas skäl för att PRV ska tillämpa förbudsmöjligheten i enlighet med den nyss nämnda utgångspunkten i promemorian. Men beträffande den civilrättsliga förbudssanktionen enligt det civilrättsliga sanktionsdirektivet (2004/48/EG) och varumärkeslagen (2010:1877) gäller en annan utgångspunkt. Vid genomförandet av det civilrättsliga sanktionsdirektivet angavs beträffande förbudssanktionen att (prop. 2008/09:67 s. 186, sista stycket): *”Vitesförbudet innebär att en domstol får, på yrkande av rättighetshavaren, vid vite förbjuda den som gör intrång att fortsätta intrånget. För att ett vitesförbud ska kunna meddelas krävs alltså att ett intrång har begåtts, men intrånget behöver inte vara pågående (se NJA 2007 s. 431).”*

I detta avseende ska också framhållas att det i promemorian uttalas att det civilrättsliga sanktionsdirektivet 2004/48/EG gäller även för beteckningar som skyddas av EU-förordningen (promemorian, s. 56). Det stämmer väl med artikel 61 i den antagna EU-förordningen samt skälen 61 och 65 i förordningens ingress.

2.2 Tystnadsplikt vid behandling av affärshemligheter

SFIR föreslår att tystnadsplikt bör gälla vid behandling av affärshemligheter vid delegering av vissa kontrolluppgifter (jfr 6 § 2, förslaget till lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter).

Enligt förslaget ska regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer få meddela föreskrifter om skyldigheten för ett organ eller en fysisk person som utför delegerade uppgifter att lämna in information och ge in handlingar till PRV (promemorian, s. 53). Förslaget innehåller inte något förslag om tystnadsplikt för organ eller fysisk person till vilka uppgifterna delegeras.

Det kan uppkomma situationer där organ eller fysiska personer som utför kontroller uppmanar enskilda att lämna uppgifter som utgör affärshemligheter. Även om det av förslaget följer att enskilda som kontrolleras i sådana fall inte ska ha en skyldighet att lämna ut affärshemligheter eller andra uppgifter som skulle kunna leda till skada för dem, kan enskilda ändå förväntas lämna ut sådan information för att inte försvåra kontrollen och i förlängningen riskera någon åtgärd från PRV. Risk

SFIR
Svenska Föreningen för Immaterialrätt

uppstår därmed att enskilda lämnar sådana uppgifter utan att dessa skyddas, särskilt om enskilda uppfattar att de är skyldiga att lämna efterfrågad information och det är PRV som är ansvarig. Med hänsyn till sådana förhållanden bör det införas en tystnadsplikt för organ och fysiska personer som uppgifter att utföra kontroller delegeras till.

Om en sådan tystnadsplikt inte skulle anses nödvändig, så bör det vid delegering åtminstone föreskrivas en skyldighet – för organ och fysiska personer – att vid utförande av kontroller skriftligen upplysa enskilda om att det inte föreligger någon tystnadsplikt avseende information som lämnas till kontrollorganet eller kontrollanten. Vidare bör enskilda som är föremål för sådan kontroll ges möjlighet att i stället lämna uppgifterna direkt till PRV, som i sin tur har att iaktta bl.a. reglerna till skydd för affärshemligheter enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Sekretess i PRV:s verksamhet behandlas i promemorian, s. 46 och 47.

3. Skydd för mellanstatliga organisationers beteckningar

SFIR ställer sig positiv till ändringen varigenom PRV ges ansvar och beslutanderätt för registret över mellanstatliga organisationer vars officiella beteckningar skyddas enligt lagen om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar.

4. Skydd för beteckningar som omfattas av EU:s frihandelsavtal med Nya Zeeland och Chile

SFIR har inte några invändningar mot de föreslagna ändringarna om att varumärkeslagens regler om sanktioner ska vara tillämpliga i samband med intrång i geografiska beteckningar som skyddas av EU:s frihandelsavtal med Nya Zeeland och Chile. Det följer naturligt den ordning som tillämpats på övriga EU-avtal om frihandel.

5. Handläggning av internationella varumärkesärenden

SFIR är positiv till förslaget om möjligheten att ansökan om delning av en internationell registrering (promemorian, avsnitt 7.1)

Vidare är SFIR positiv till förslaget, som är ekonomiskt motiverat, att en begäran om att en internationell registrering ska gälla i Sverige ska anses helt eller delvis förfallen om innehavaren av registreringen inte besvarar ett föreläggande, ett s.k. "provisional refusal". Har innehavaren av förbiseende missat att svara ges en möjlighet att begära återupptagning, dock mot en avgift. Det kan emellertid finnas anledning att överväga en viss omformulering av den föreslagna lydelsen i 5 kap. 9 § andra stycket varumärkeslagen där det anges att ansökan ska "anses förfallen i den utsträckning det finns hinder mot registrering". Eftersom bestämmelsen avser hinder mot att en internationell registrering beviljas giltighet i Sverige, kan övervägas om lydelsen bör ändras så att det anges att en ansökan ska "anses förfallen i den utsträckning det finns hinder mot att den internationella varumärkestredningen ska gälla i Sverige (jfr bestämmelsens första stycke samt föreslagen lydelse i 5 kap. 10 § varumärkeslagen).

6. Konsekvensbedömningen

SFIR delar departementets bedömning att PRV är den myndighet som är bäst lämpad att hantera kontroller av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter, särskilt med beaktande av

SFIR
Svenska Föreningen för Immaterialrätt

att såväl Konsumentverkets som Tullverkets verksamheter utgör ett komplement till det nya kontrolluppdraget. Departements förslag innebär således att PRV tilldelas nya uppgifter. I promemorian framhålls att kostnaderna för dessa uppgifter bedöms rymmas inom befintliga ramar (promemorian, s. 86 f.).

Under senare år har PRV ålagts allt fler uppgifter vid sidan av sin traditionella roll som myndighet för registrerade immaterialrättigheter. Det finns anledning att diskutera om bördan av samtliga dessa nya uppgifter sammantaget rymms inom befintliga budgetramar, utan att övrig kärnverksamhet blir lidande. SFIR utgår från att PRV:s behov av anslag följs upp av regeringen efter att skyddet för hantverks- och industriprodukter kommit på plats, för att säkerställa att PRV har nödvändiga resurser med anledning av myndighetens ökade arbetsbörda till följd av EU-förordningen, utan att övrig verksamhet ska bli lidande.

Det här svaret har utformats för SFIR av föreningens känneteckensgrupp i samarbete med professor Marianne Levin, ordförande i SFIR. Det har kommunicerats med föreningens styrelse och expedieras av föreningens sekreterare.

Stockholm den 25 oktober 2024

Marianne Levin